

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 63. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324075068912/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Anderledes forholder det sig med den Scene, hvori Arianke Bogtrykkers optræder. Her har Holberg gjort nogle Rettelser, som skyldes den pietistiske Tid, hvori man 1731 befandt sig. I 1724 siger Arianke følgende:

»Jeg kan sværge, Madam, at dersom vi ikke vilde lægge op uden gode danske Bøger, saa maatte vi spille bankerot inden tre Aar gik tilende. De eneste Bøger, som vi har profit paa, er de, som vore Svende skriver selv. Vor Dreng Lars satte forleden et Himmelbrev over paa Dansk, hvoraf vi solgte over 4000 Eksemplarer.«

I 1731 har Holberg forandret Himmelbrevet og Svendens Værker til »Æventyr og Historier« i al Almindelighed. Det var under Christian VI ikke raadeligt at spotte over Himmelbrevenes Udbredelse. Ligesaa hos os forøvrigt.

Disse enkelte Bemærkninger om selve Teksten vil maaske vise, at der til en omhyggelig Opførelse fordres et Arbejde, som det kgl. Teater ikke har foretaget.

Tradition er det store Ord for de Holbergske Komediens Vedkommende. Fortrinsvis beror den paa Opfattelsen af Karakteren, i andet Led paa den Stil, hvori Replikerne holdes. Naar man undertiden vil allede Traditionen helt fra det ældste Holbergske Teater, henfalder man let til Overdrivelse: vi véd saa overordenligt lidt om, hvad der skete i Grønnegade; derimod er der ikke